

VALORACIÓ ENQUESTA ALS CAPS DE SERVEI
SOBRE LA IMPLEMENTACIÓ DELS PROGRAMES
D'ESTALVI DE SANG A CATALUNYA

GRUP DE TREBALL DE LA SAP:

“PREPARACIÓ PREOPERATORIA PER L'ESTALVI DE SANG”.

Directora de grup: Elvira Bisbe

Membres: Drs. Misericordia Basora, Elvira Bisbe, Mª José Colomina, Tomàs Domingo, Margarita Gonzalez i Pere Poch.

Vicepresident de la SAP: Dr. Juan Castaño Santa

President de la SAP: Dr. Carlos Hervàs Puyal

Barcelona, a 24 d'octubre de 2005

S'ha realitzat una enquesta via Email a través del CAPSANE.

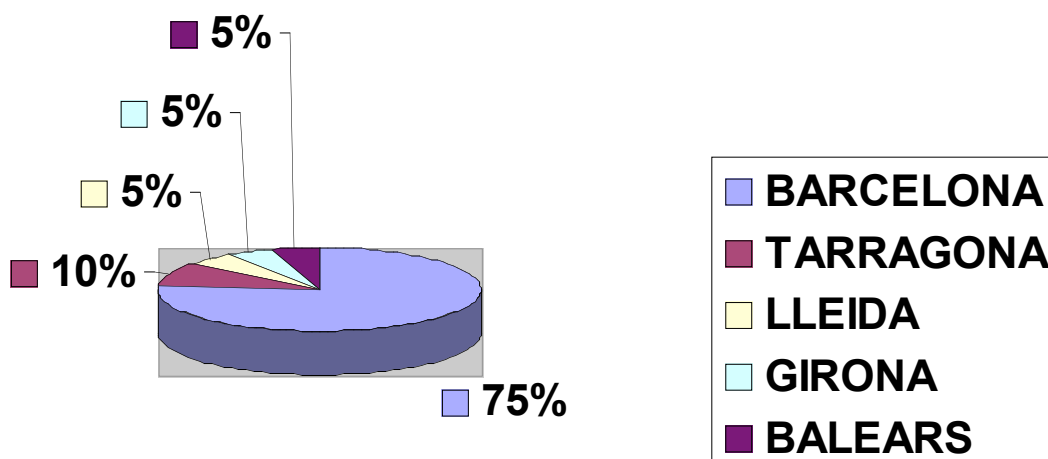
Amb aquest sistema, es va enviar la enquesta a uns 50 centres hospitalaris d' arreu de Catalunya i Balears.

La resposta inicial va ser del 30 %, sobre tot per problemes de recepció o d'envio "on Line" . La causa va ser en alguns casos pel tipus de servidor i a d'altres pels sistemes antivirus.

Es va reenvia l'enquesta també amb format "word", a aquells que van manifestar dificultats en la recepció o envio.

Un cop finalitzada la recepció han col·laborat 22 centres hospitalaris.

1- La distribució per províncies ha estat :

2- Distribució per Tipus d'hospital:

Hospital General bàsic aïllat o de complement :	2	9%
Hospital General Bàsic	11	50%
Hospital de Referència	6	27,3%
Hospital d'alta tecnologia	3	13,6%

3- Distribució segons nombre de llits

Menys de 200 llits	9	40,9%
entre 200-600 llits	9	40,9%
Més de 600 llits	4	18,2%

El **77,2%** dels centres pertanyen a la xarxa pública i el **22,7%** tenen **financiació mixta.**

VISITA PREANESTÈSICA

El **86,4 %** dels centres respon que la visita preanestèsica es fa habitualment a **Consultes Externes.**

En Cirurgia Ortopèdica electiva, en més del **95 %** dels casos, es programa amb mes d'una setmana de temps i per d'altre tipus de cirurgia, en un **86,4 %.**

ESTALVI DE SANG

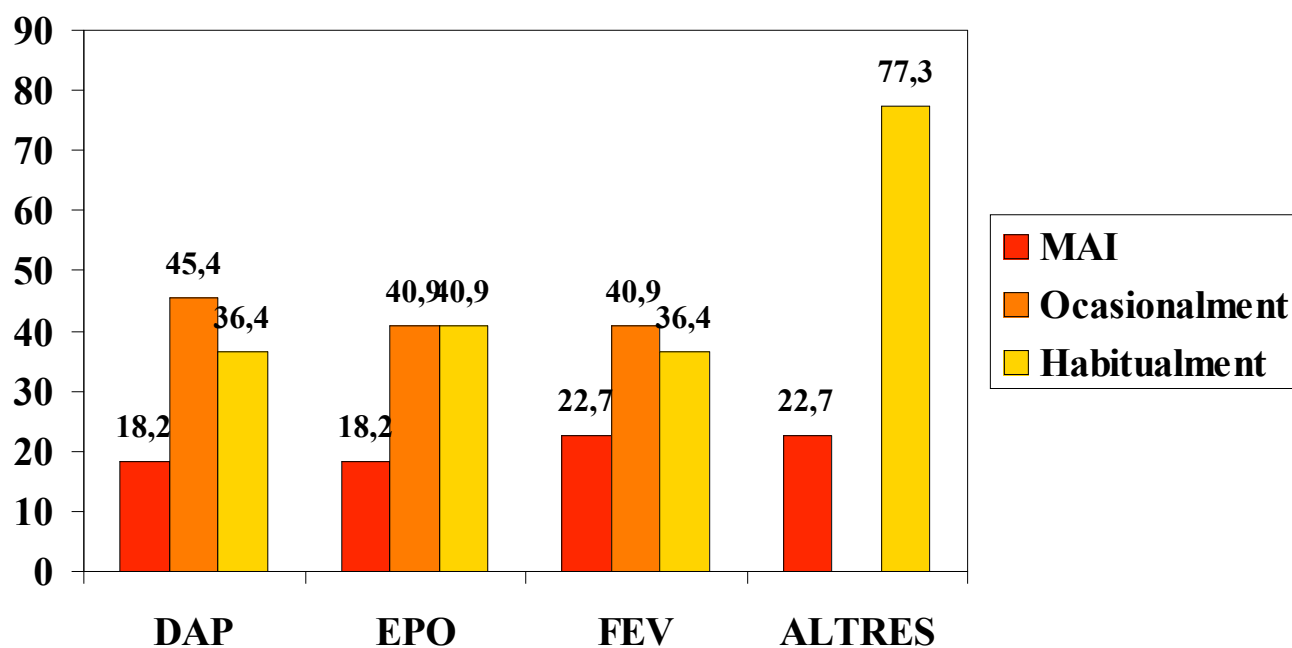
27,3% dels Hospitals no tenen Comitè de Transfusió i en la mateixa proporció, no hi participa anestèsia.

No obstant, tenen algún tipus de Programa d'Estalvi de Sang (PES) en el **77,3** % dels Centres, e hi participa anestesia en el 63,6%.

La utilització de diferents tècniques d'estalvi es mostra en el Gràfic 1.

Gràfic1: Tècniques d'estalvi

%

Podem observar que la Donació Autòloga preoperatoria (DAP), l'Epoetina (EPO) i el Ferro endovenos (FEV), s'utilitzen de manera semblant. Destaca que en menys del 40% s'indica normalment (quan es necessari per protocol).

EPOETINA alfa

En prop d'un 20% dels centres no s'administra mai en pacients quirúrgics.

La indicació la fa en un 60% dels casos l'Hematòleg i en el 40%, els anestesiòlegs.

La administració es fa en primer lloc en Banc de sang (41%), seguida de CCEE (28%) i Hospital de dia (20%) .

FERRO ENDOVENOS

En la meitat dels casos la indicació la fa anestesia, pero en un 22,7% de centres només la fa l'hematòleg.

La administració es fa, sobre tot ,en **Hospital de dia** (45% dels casos). També en un 20 % en Banc de sang o planta d'hospitalització. En menys d'un 10% s'administra a CCEE.

ALTRE TÈCNIQUES D'ESTALVI

En un 80% dels hospitals s'utilitzen altres tècniques d'estalvi (diferents de la DAP, l'EPO o el FEV preoperatori).

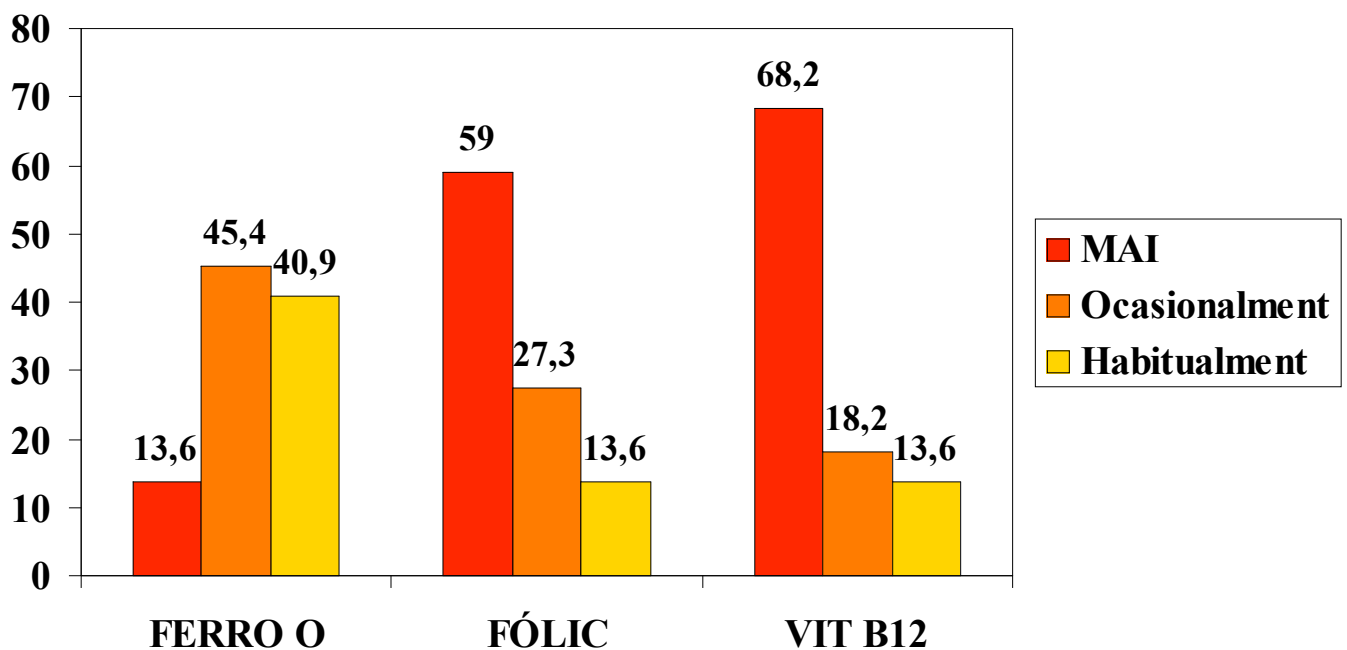
La tècnica més utilitzada es el recuperador postoperatori (72,7%), seguit dels antifibrinolítics (27,3%) i del recuperador intraoperatori (27,7%). En menys proporció s'utilitza l'hemodilució normovolèmica(13,6%).

Cal destacar, que en mes d'un terç dels centres s'utilitzen diverses tècniques d'estalvi.

INDICACIÓ DE NUTRENS

GRÀFICA 2: Indicació de nutrens

%PERCENTATGE

Tal com es mostra en la Gràfica 2, es habitual que els anestesiòlegs indiquin ferro oral (sempre que cal en un 40,1% u ocasionalment en un 45,4%), no obstant poques vegades indiquen l' ac. Fólic o la vitamina B12, de fet en mes del 60% dels centres, no l'indiquen mai.

IMPLEMENTACIÓ DEL PROGRAMA D'ESTALVI DE SANG

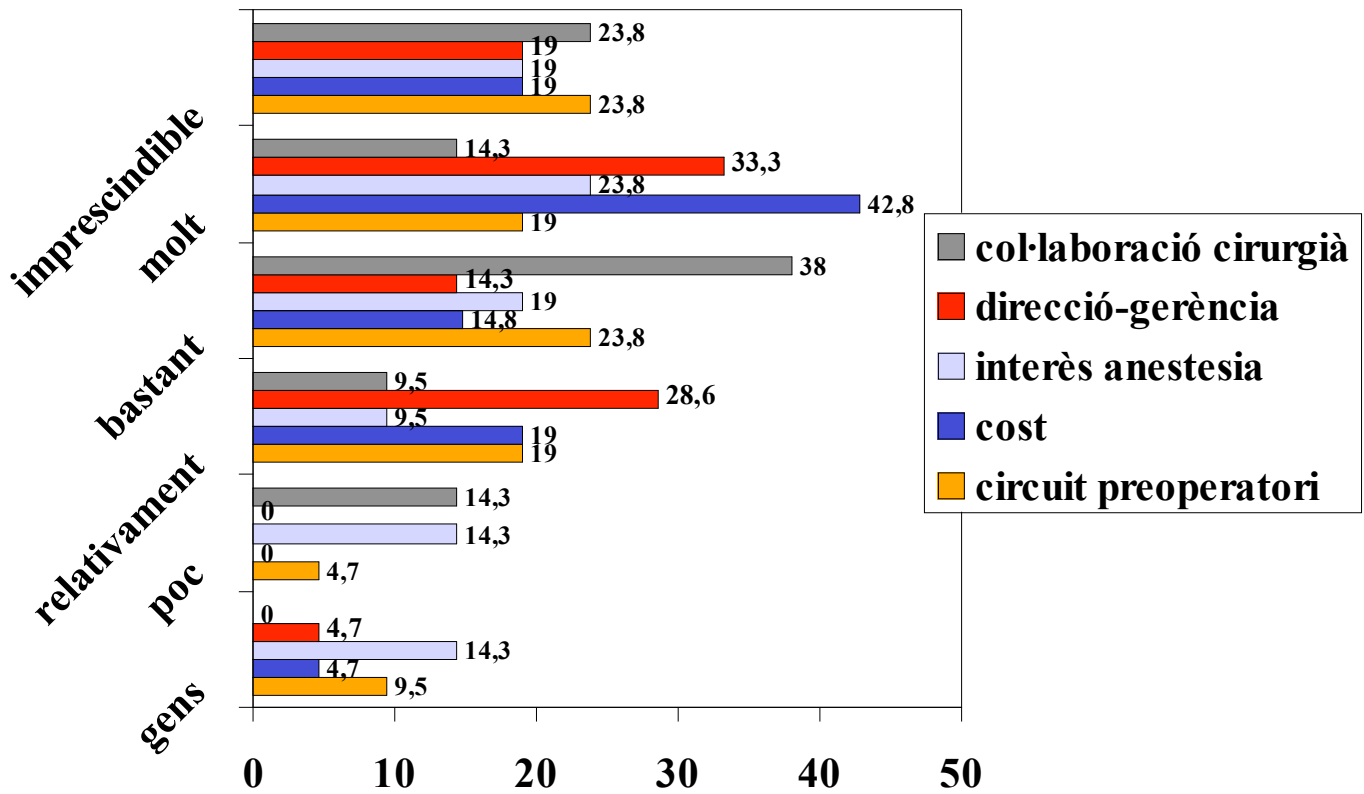
1- El **95%** dels Caps de servei opinen que tenir un programa d'estalvi de sang es **molt** important. No obstant, solament el 36% consideren que el grau d'implementació i desenvolupament del programa d'estalvi en el seu centre es "adecuat" o "Molt adequat". En més d'un 22,6 % el consideren "gens o poc adequat".

2- Quan s'analitzen quins son els factors mes determinants en la implementació del Programa d'estalvi de sang en el seu centre, la majoria consideren que tots els factors referits (Circuit preoperatori, cost, interès de l'anestesiòleg, implicació de Direcció/Gerència o la col·laboració del equips quirúrgics) son entre "bastant important" "molt important" o "imprescindible".

Els resultats es mostren en el Gràfic 3.

No obstant, molts opinen que el "cost" (62%) i la implicació de la "Direcció o Gerència", (53%) son els dos factors mes importants per a la implementació d'un programa d'estalvi de sang, i que potser "l'interès de l'anestesiòleg" es el menys important.

Gràfic3: Factors limitants per millorar o implementar el PES (%)

DISCUSIÓ O COMENTARIS

Es possible que existeixi un vies en els resultats i que només aquells que tenen interès pel tema i tenen un programa d'estalvi de sang, hagin contestat. Però creiem que la mostra es amplia (51500 intervencions anuals), hi ha representats la majoria de centre públics importants, comarcals, privades, hospitals d'alta tecnologia, i també algun centre de cada província.

Els resultats son millors del que esperavem. La majoria de centres tenen un programa d'estalvi de sang i l'anestesiòleg hi participa. Encara hi ha algunes tècniques que haurien de millorar el seu grau d'implementació, sobre tot per part de la indicació d'anestesia.

Sembla que el circuit preoperatori es adequat en molts casos.

Encara que la normativa espanyola obliga a tenir un Comitè de transfusions, destaca que un 27,3% dels centres no en tenen.

Es important remarcar que la majoria de Caps de servei opina que es important disposar de un programa d'estalvi de sang però també, de que solament un 36% creu que el grau d'implementació del seu programa es "adequat o molt adequat".

Agraïm la col·laboració dels Caps de servei dels diferents hospitals i centres que han respós a l'enquesta:

Hospital Arnau de Vilanova, Asepeyo, Badalona, Bellvitge, CIMA, Clínic, Creu Roja d'Hospitalet, Esperança-Mar, Fundació Puigvert, Germans Tries, Granollers, Igualada, Juan XXIII, Olot, Pius de Valls, Sant Boi, Sant Camil, Sont Llatzer, Vall d'Hebró i Viladecans.